

La formació permanent i la recertificació professional: la visió de Metges de Catalunya

Ramon Sarrias Ramis¹, Albert Torres Escamilla²

¹Secretaria de Finances; ²Departament de Comunicació. Metges de Catalunya. Barcelona.

Resum

Metges de Catalunya és una institució sanitària catalana amb més de 100 anys d'història que continua fidel als seus principis fundacionals, entre els quals la defensa de les condicions d'exercici professional, afavorint una correcta valoració de la formació dels professionals i de la seva autoexigència.

Introducció

Metges de Catalunya (MC) és una organització sindical professional d'àmbit català que s'adreça als facultatius —licenciats o graduats en ciències de la salut— amb l'objectiu de defensar llurs drets laborals i socials, així com de perseguir la dignificació, el reconeixement i el prestigi de la professió.

Amb més d'11.000 afiliats i afiliades i 102 anys d'història, MC és una de les grans entitats sanitàries del país, a més del primer sindicat mèdic d'àmbit europeu (Figura 1).

Així doncs, MC és una de les entitats més rellevants i influents de l'àmbit de la salut a Catalunya, amb implantació arreu del territori. Com a corporació mèdica, MC sent la responsabilitat de transcendir el terreny sindical que li és propi per cooperar amb l'Administració i les autoritats sanitàries en l'assoliment d'un model sanitari d'excel·lència, amb eficàcia i transparència, que vetlli pel benestar físic i emocional de les persones.

La pandèmia de covid-19, el detonant del necessari canvi de paradigma

La major crisi sanitària dels darrers 100 anys ha trasbalsat el conjunt dels professionals de la salut i, de manera molt rellevant, el personal facultatiu. La pressió, l'angoixa i la

necessitat d'adaptació, formació i reinvençió han estat el repte més gran a què s'han hagut d'afrontar milers de metges i metgesses. Dissortadament, aquest procés ha deixat moltes seqüeles entre el col·lectiu, especialment en forma de deserció, desmotivació i un profund esgotament.

No hi ha dubte que la pandèmia ha estat l'esperó d'aquesta situació, però el malestar dels professionals és anterior a la covid-19. Recordem en aquest sentit les nefastes retallades, la precarització de les condicions laborals i retributives, i la pèrdua del reconeixement i l'autoritat dels facultatius.

A més, el sistema també ha perdut qualitat i recursos. L'exercici professional no és plaent.

La formació continuada dels professionals sanitaris

La formació continuada ha estat, de sempre, una part fonamental de l'activitat. Més enllà de les societats científiques i de la pròpia acadèmia i els col·legis professionals, una institució com MC ha d'oferir una potent oferta de formació continuada que incorpori temàtiques rellevants per als professionals i, alhora, incorpori la visió i els valors d'una entitat com la nostra. D'ençà de la pandèmia, MC ha fet una aposta decidida per la formació continuada com a motor de transformació per als professionals. El sindicat vol ser un referent de formació interdisciplinària i de qualitat, centrada sobretot en els interessos i les necessitats específiques dels facultatius.

Correspondència: Ramon Sarrias Ramis
Secretaria de Finances. Metges de Catalunya
c/ Consell de Cent 471, escala B ent 1a
08013 Barcelona
Tel. 932 651 177
Adreça electrònica: ramonsarrias@metgesdecatalunya.cat

FIGURA 1. Imatge que celebra els 10.000 afiliats/des de Metges de Catalunya

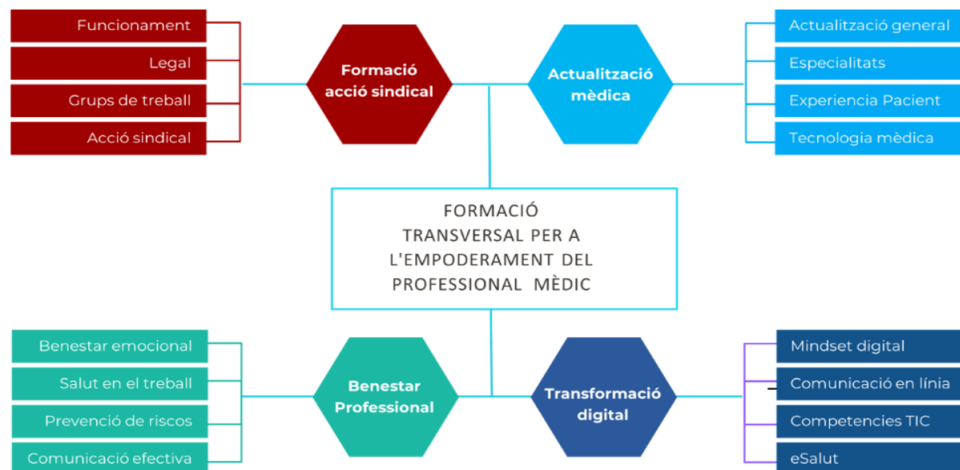

FIGURA 2. Formació transversal per a l'empoderament del professional mèdic

Des de gener de 2022, quan es va posar en marxa el nou Campus Metges, el sindicat ha comptat amb més de 2.500 alumnes en els diferents cursos que ha organitzat. Les temàtiques han estat variades i han abastat l'àmbit laboral (interpretació de la nòmina, reclamació de drets), però també l'àmbit clínic (covid-19 persistent, covid-19 infantil) i, fins i tot, el social i emocional (benestar psicològic, sexualitat en la gent gran, ús de xarxes socials).

Versatilitat és la paraula que defineix l'estratègia formativa d'MC. El Campus Metges vol crear un ecosistema d'aprenentatge amb diferents col·laboradors científics, acadèmics i tecnològics perquè la formació que ofereixi el sindicat sigui de primer nivell, combinant la virtualitat i la presencialitat, amb recursos compartits i eines que facilitin la comunicació amb una visió oberta i en xarxa, perquè la formació també és un instrument d'empoderament professional i, sobretot, una garantia per mantenir al dia els coneixements i les capacitats dels facultatius (Figura 2).

MC i la recertificació professional

La recertificació de les competències dels professionals és una aspiració legítima dels diferents agents del sistema sanitari, en especial dels gestors sanitaris. Tal com es planteja la proposta de model de recertificació, resulta un debat incòmode i poc entenedor per al sindicat.

Davant la galopant crisi de professionals mèdics per la ingent quantitat de jubilacions i la desconexió dels joves davant les condicions de treball del sistema, establir la recertificació sembla contradictori, contraproductiu i fora de moment.

És evident que el debat sobre la recertificació és, ara mateix, fora de context. Els metges estan exhausts i desanimats, amb escassa esperança de futur. Es pretén establir un procés de reacreditació dels coneixements quan, cada vegada més, el sistema públic incorpora facultatius extracomunitaris sense l'especialitat homologada. La

manca de professionals i la partida dels joves a països que ofereixen millors condicions laborals i retributives, menys pressió i sobrecàrrega i més oportunitats de conciliació, han portat l'Administració a fórmules de contractació desesperada. MC només acceptarà un desenvolupament professional continu, "gratuit, voluntari i no sancionador".

Tenint en compte aquests precedents, MC considera necessari actualitzar la proposta de recertificació a partir d'una realitat de la sanitat postpandèmia en crisi i amb una demografia molt desfavorable.

En qualsevol cas, el sindicat sempre defensarà que la recertificació sigui gratuïta i voluntària per als facultatius, i que l'Administració sigui la responsable d'oferir als professionals l'accés a la formació i a l'avaluació.

La recertificació no pot resultar un model sancionador o restrictiu sinó que ha d'oferir incentius per a la formació continuada i la motivació dels professionals. En aquest sentit existeixen models d'èxit, com l'anglosaxó, que podrien servir d'inspiració.

Aliats de futur

MC és una entitat viva i en creixement constant. Com a organització sindical compta amb un grau de penetració al seu col·lectiu de referència que no es pot comparar amb cap altre sindicat de l'Estat, tampoc amb els sindicats de classe.

Gràcies als seus serveis i a la seva representativitat, el sindicat és un aliat imprescindible per als facultatius de la sanitat catalana. Però també és un símptoma de la desesperació dels professionals mèdics, que observen la precarització del sistema i la degradació de les seves condicions professionals, laborals i retributives.

Amb responsabilitat, però amb fermesa, MC seguirà lluitant per dignificar l'exercici de la medicina a Catalunya.